

lemző vonásává lesz. Az új, forradalmi romantika itt már a valóságot tipikus jelenségeiben, fejlődésében bemutató realizmus harmónikus kiegyensúlyozójaként jelenik meg.

Gorkij nemcsak első megvalósítója volt a szocialista realizmusnak, hanem nagy teoretikusa is. Két, most idézendő gondolata pontosan megfogalmazza, milyen társadalmi és esztétikai szükségszerűség tette a *valóságot forradalmi fejlődésében feltáró szocialista realista irodalom* egyik természetes velejárójává a forradalmi romantikát.

Egyik cikkében írja a következőket: „A múlt mérgező, gyötrő ocsmányságát jól csak akkor világíthatjuk és érthetjük meg, ha kifejlesztjük magunkban azt a képességet, hogy a jelen eredményeinek, a jövő nagy céljainak magaslatáról nézzük. Ez a magas nézőpont okvetlenül felkelti — fel kell keltenie! — azt a büszke, boldog pátoszt, amely majd új hangot ad irodalmunknak...” És máshelyütt: „Művészetünknek a valóságnál magasabbra kell emelkednie és az embert a valóság fölé kell emelnie anélkül, hogy ettől elszakítaná. A romanticizmus hirdetése ez? Igen, ha a társadalmi hősiesség, ha az új életfeltételek közötti alkotás kulturális-forradalmi lelkesedése azokban a formáiban, ahogyan ez a lelkesedés nálunk

megnyilvánul, romanticizmusnak nevezhető. Azonban magától értetődik, hogy ezt a romanticizmust nem szabad összekeverni Schiller, Hugo és a szimbolisták romanticizmusával.”

Az irodalomesztétika problémái szorosan kapcsolódnak irodalom és valóság összefüggéseihöz, az összefüggések dialektikus értelmezéséhez. Ha arra a kérdésre keresünk választ, milyen eszközökkel „testesíthető meg” és milyen szerepet tölt be a forradalmi romantika, az elvontnak látszó kérdésre érzékletes és meggyőző választ adhatnak a szovjet irodalom történetének közismert jelenségei. Az a tény például, hogy egyetlen társadalomban sem jutott még olyan fontos szerep az irodalomnak, mint a Szovjetunióban. Mikor a szocialista irodalom nagyjai, Solohov, Alekszej Tolsztoj, Gladkov, Katajev megmutatják a forradalmi harc és a szocialista építés hőseit, a kivételes nagyság — talán ritka — példájával, a jelenünkben sarjadó jövőendő élet lehetőségeinek érzékeltetésével milliók tudatát befolyásolják. Az az irodalom, amely tudatosan vállalta ezt a feladatot, természetesen találta meg a forradalmi romantikát, mint a társadalmi hatás kitűnő esztétikai eszközét.

P. L.

A szocialista brigádok olvasómozgalmáról

A szocialista munkabrigádok és az üzemi könyvtár közötti kapcsolat elmélyítése, a brigádtagok rendszeres olvasásának elősegítése érdekében a *Láng Gépgyárban* többféle kísérletet kezdtek el még az elmúlt év őszén. Első lépésként a könyvtáros részt vett a brigádvezetők értekezletén és felhívta figyelmüket a könyvtár szolgáltatásaira. Felsorolta hogy a brigádok, kulturális vállalkozásuk alkalmával milyen felajánlást tehetnek, és mik a könyvkölcsönzés feltételei. A felhívás eredményeként 4 brigád együttesen beiratkozott a könyvtárba, és számos brigádvezető és brigádtag vált rendszeres olvasóvá. A könyvtáros azonban nem elégedett meg ezzel a eredménnyel. Munkahelyükön kereste fel a brigádvezetőket és a brigádtagokat. A beszélgetések alkalmával ismertette a könyvtár legújabb könyveit, és így felkeltette az érdeklődést egy-egy könyv, vagy általá-

ban az olvasás iránt. Jelenleg különböző témákról készített olvasóterveket a könyvtáros. Az olvasóterveket sokszorosították és eljuttatták a brigádokhoz. Az üzem versenyfelelőse is kapott az olvasótervekből, hogy a terv új brigádok alakulásakor a kulturális felajánlás megfogalmazását megkönnyítse. Néhány olvasótervtéma: *Kalandos utazások, felfedezések irodalma; Szerelem, házasság az irodalomban; Munkásregények: A csillagvilág titkai; A világűr meghódítása, fantasztikus regények; stb.* Az egyes témák jegyzékei rövid, pársoros annotációval ismertetik a könyveket. A 10—20 könyv kiválasztásakor gondosan ügyeltek a fokozatosságra. Az olvasótervek remélhetőleg rendszeres olvasásra szoktatják az olvasókat. Ugyanakkor segítik a könyvtárost is a kölcsönzési munkánál, a könyvek ajánlásánál.